DUK
(DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI)

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie LR finansų ministerijos

Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 ~ 5) 212 5464,
el. p. info@avnt.lt, http://www.avnt.lt,
2018 m.

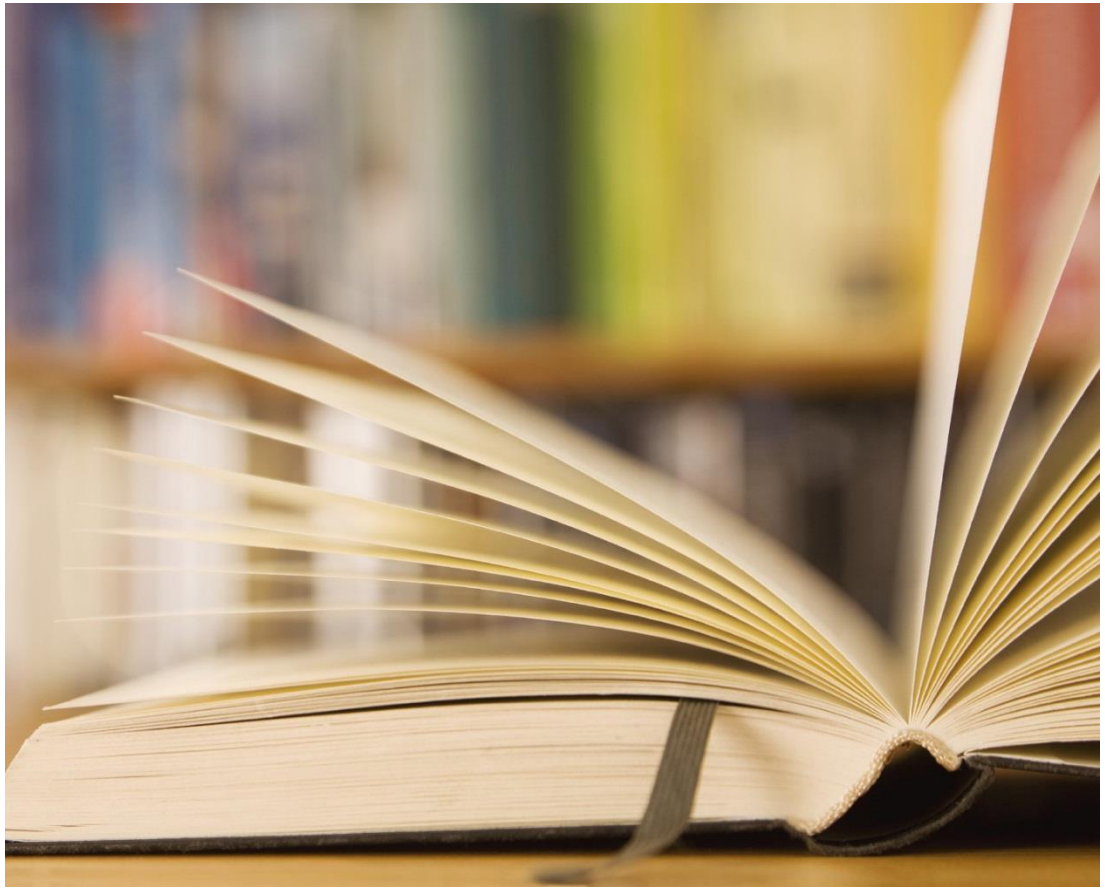

TRUMPINIAI

ĮFAĮ – Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas

ĮGKFAĮ – Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas

BAĮ – Buhalterinės apskaitos įstatymas

VAS – Verslo apskaitos standartai

FA – Įmonės finansinių ataskaitų rinkinys

KFA – Įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

GF – Garantinis fondas

GPM – Gyventojų pajamų mokestis

PSD – Privalomojo sveikatos draudimo įmokos

DK – Darbo kodeksas

VP – Vertybiniai popieriai

ATOSTOGINIŲ SĄNAUDOS

Kuriam laikotarpiui turi būti priskiriamos atostoginių sąnaudos tuo atveju, kai 2018 m. sausio mėnesio atostoginiai yra išmokami iki 2017 m. gruodžio 31 d. **?**

31 VAS „Atlygis darbuotojui“ IV skyr. *Trumpalaikio atlygio darbuotojui pripažinimas ir įvertinimas darbdavio apskaitoje* (12-24 punkt.)

- Kai darbuotojui suteikiamos iki 2017m. gruodžio 31 d. **jo uždirbtos atostogų dienos**, atostoginių sąnaudos pripažįstamos 2017 m.

- Jei darbuotojas jau panaudojo visas iki 2017m. gruodžio 31d. uždirbtas atostogų dienas ir jam suteikiamos **dar neuždirbtos** atostogų dienos, atostoginių sąnaudos pripažįstamos 2018 m.

2017 m. išmokėti atostoginiai už 2018 m. gali būti priskiriami ateinančių laikotarpių sąnaudoms.

ATOSTOGINIŲ KAUPINIAI

Kaip apskaitoje registruoti atostoginių kaupinius, jei anksčiau nebuvo skaičiuojami **?**

7-ojo VAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ V skyr. *Klaidų taisymas* (18–23 punkt.)

- Jei padaryta klaida nėra esminė, taikomas **perspektyvinis** klaidos taisymo būdas:

D 6304 Darbuotojų DU ir susijusios sąnaudos
K 4485 Atostoginių kaupiniai

Rezultatas įtraukiamas į FA ataskaitinio laikotarpio duomenis.

- Jei padaryta esminė klaida, taikomas **retrospektyvinis** klaidos taisymo būdas:

D 3424 Ankstesnių metų esminių klaidų taisymo pelnas (nuostoliai)
K 4485 Atostoginių kaupiniai

Rezultatas įtraukiamas į FA praėjusio laikotarpio duomenis.

ATIDĖTASIS PELNO MOKESTIS

Kokiais atvejais reikia skaičiuoti atidėtąjį pelno mokestį dėl atostoginių kaupinių ?

24 VAS „Pelno mokestis“ VI *skyr. Įskaitomieji laikinieji skirtumai* (15-19 punkt.)

TAIKOMA

- Vidutinėms, didelėms ir viešojo intereso įmonėms
- Kai pagrįstai tikimasi ateityje uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno
- Sudarytiems atostoginių kaupiniams, įmokoms Sodrai ir į GF, kurių sumos apskaičiuojant pelno mokestį leidžiamiems atskaitymams galės būti priskiriamos tik tuomet, kai bus apskaičiuota faktiška jų suma už darbuotojo atostogų laiką

D 171 Atidėtojo pelno mokesčio turtas
K 6901 Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)

NETAIKOMA

- Mažoms ir labai mažoms įmonėms
- Kai nesitikima ateityje uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno
- Sudarytiems atostoginių kaupiniams, kurių sumos apskaičiuojant pelno mokestį laikomos leidžiamais atskaitymais

ĮMONIŲ GRUPĖS

Kokios įmonės (patronuojančioji, dukterinės, asocijuotosios) sudaro įmonių grupę **?**

ĮGĮFAĮ 3 str., 2 VAS „Balansas“ II skyr. 3 punkt.

- **Įmonių grupė** – patronuojančioji įmonė ir jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės
- **Įmonių grupės įmonė** – tos pačios įmonių grupės patronuojančioji arba patronuojamoji įmonė.

Asocijuotosios įmonės nėra įmonių grupės įmonės.

ĮMONIŲ GRUPĖS

Pavyzdys. Dvi įmonių grupės

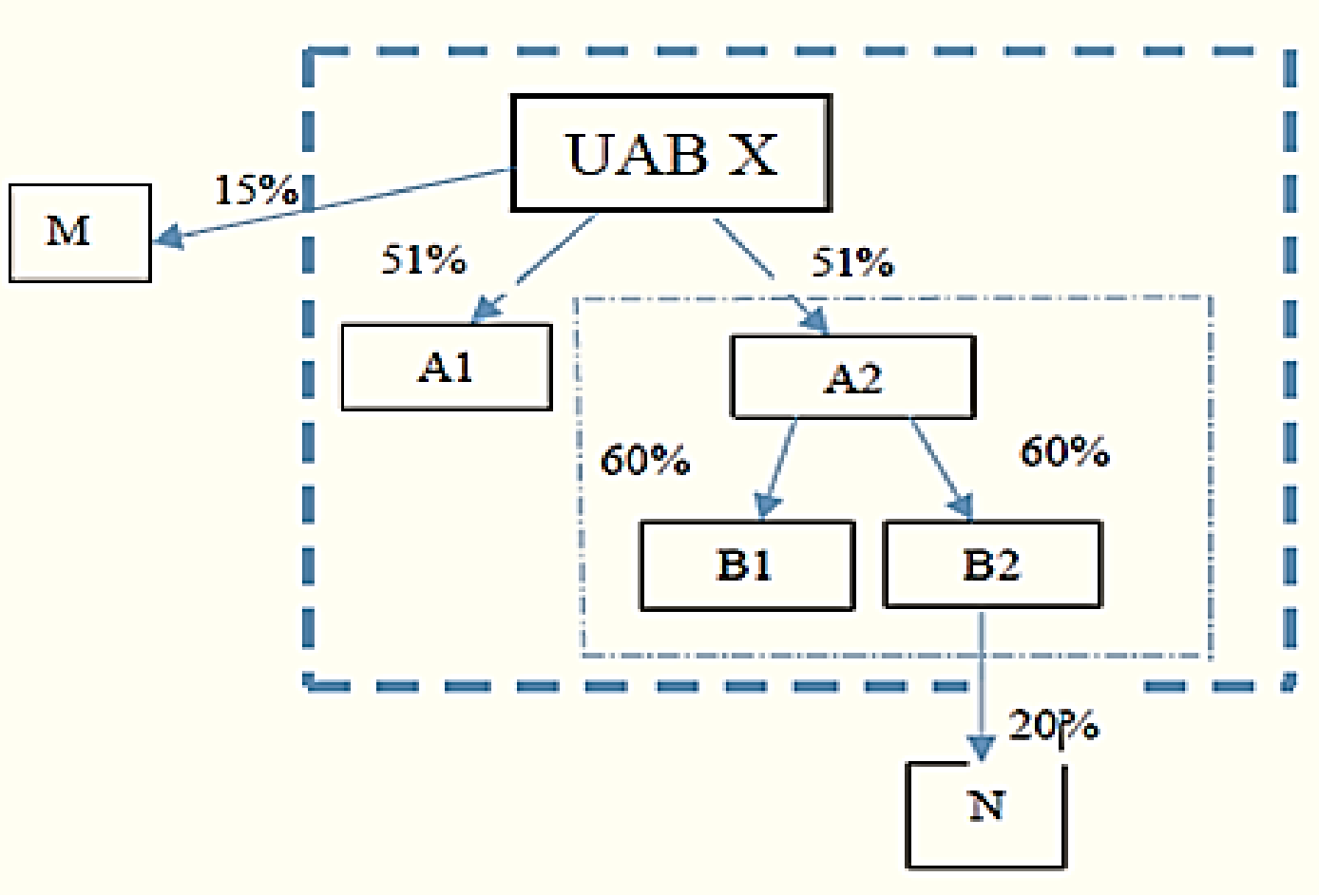

- **UAB „X“ (A1, A2)** yra patronuojančioji įmonė, sudaranti **didžiausios** įmonių grupės KFA
- **UAB „A2“ (B1, B2)** yra patronuojančioji įmonė, sudaranti **mažiausios** įmonių grupės KFA

ĮMONIŲ GRUPĖS DUOMENYS BALANSE (1)

2 VAS „Balansas“ 1 priedas. Balanso forma. (UAB „A2“ FA)

A. ILGALAIKIS TURTAS. 3. FINANSINIS TURTAS

3.1. Įmonių grupės įmonių akcijos (**UAB „X“, UAB „A1“, UAB „B1“, UAB „B2“**)

- Patronuojamosios ir patronuojamųjų įmonių akcijos, kurios nebus perleistos per 12 mėn.

3.2. Paskolos įmonių grupės įmonėms (– **II** – , – **II** –)

- Paskolų, suteiktų patronuojamajai ir patronuojamosioms įmonėms dalis, kuri turi būti grąžinta įmonei po 12 mėn.

3.3. Iš įmonių grupės įmonių gautinos sumos (– **II** – , – **II** –)

- Iš patronuojamosios ir patronuojamųjų įmonių gautinos sumos už joms parduotas prekes, suteiktas paslaugas ir kitos po 12 mėn. gautinos sumos, išskyrus paskolas

ĮMONIŲ GRUPĖS DUOMENYS BALANSE (2)

B. TRUMPALAIKIS TURTAS. 2. PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS

2.2. Įmonių grupės įmonių skolos **– II –** , **– II –**

- Iš patronuojamosios ir patronuojamųjų įmonių gautinos sumos už joms parduotą produkciją, prekes, suteiktas paslaugas ir kitos per 12 mėn. gautinos sumos
- Patronuojamajai ir (ar) patronuojamosioms įmonėms suteiktos paskolos (paskolų dalis), kurios turi būti grąžinta per 12 mėn.

3. **TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS** 3.1. Įmonių grupės įmonių akcijos **– II –** , **– II –**

- Patronuojamosios ir patronuojamųjų įmonių akcijos, kurias planuojama parduoti per 12 mėn.

ĮMONIŲ GRUPĖS DUOMENYS BALANSE (3)

G. MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI.

I. PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos **– II –** , **– II –**

- **Visos** patronuojančiajai ir patronuojamosioms įmonėms po 12 mėn. mokėtinos sumos, (skoliniai įsipareigojimai, paskolos, skolos už gautas prekes (paslaugas) ir kitos mokėtinos sumos)

2. PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIK. ĮSIPAREIG.

2.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos **– II –** , **– II –**

- **Visos** patronuojančiajai ir patronuojamosioms įmonėms per 12 mėn. mokėtinos sumos

ĮMONIŲ GRUPĖS DUOMENYS BALANSE (3)

G. MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

1. PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos **– II –** , **– II –**

- **Visos** patronuojančiajai ir patronuojamosioms įmonėms po 12 mėn. mokėtinos sumos, (skoliniai įsipareigojimai, paskolos, skolos už gautas prekes (paslaugas) ir kitos mokėtinos sumos)

2. PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIK. ĮSIPAREIGOJIM.

2.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos **– II –** , **– II –**

- **Visos** patronuojančiajai ir patronuojamosioms įmonėms per 12 mėn. mokėtinos sumos

SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

G. MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

1. PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

2. PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.1 Skoliniai įsipareigojimai

2.1 Skoliniai įsipareigojimai

- skolos pagal ne nuosavybės vertybinius popierius (pvz., išleistas obligacijas)
- lizingo (finansinės nuomos) įmonėms už lizingo (finansinės nuomos)būdu išsinuomotą ilgalaikį turtą) ar panašių įsipareigojimų suma;
- iš išvestinių finansinių priemonių atsiradusių įsipareigojimų suma;
- kitų ilgalaikių skolinių įsipareigojimų suma, pvz., akcininko fizinio asmens paskola

ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS (1)

Ar trumpesnio nei metai (iki 12 mėn.) laikotarpio sąnaudas reikia rodyti **balanso C dalyje *Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos*** **?**

2 VAS „Balansas“ VIII skyr., 33 punktas

Prenumeratos, abonementų, draudimo ir panašių tęstinio pobūdžio paslaugų sąnaudos apskaitoje registruojamos kaip ateinančių laikotarpių sąnaudos ir parodomos balanso C dalyje tada, **kai įmonė sumoka** :

- už daugiau nei vieno ***ateinančio ataskaitinio laikotarpio*****,** kuriam sudaromas metinių arba tarpinių FA rinkinys (gali būti 2 mėnesiai, ketvirtis, penki mėnesiai, metai ir t.t.),
- už **nuolatinių paslaugų** atlikimą
- pagal **apskaitos dokumentą,** patvirtinantį paslaugų atlikimą (sąskaitą faktūrą, PVM sąskaitą faktūrą, kt.)

ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS (2)

Ką registruoti apskaitoje, jeigu **pagal ilgalaikių paslaugų sutartį sumokama** iš karto visa suma, o sąskaitos faktūros išrašomos po paslaugų gavimo **?**

2 VAS „Balansas“ VIII skyr., 33 punkt., 28 punkt.

Kai įmonė sumoka iš karto už daugiau kaip vieno ateinančio laikotarpio tęstinio pobūdžio paslaugas tik pagal sutartį ir nėra sąskaitos faktūros ar kito apskaitos dokumento, kuris patvirtintų paslaugų atlikimą per ateinančius laikotarpius, apskaitoje **registruojamas sumokėtas avansas, parodomas balanso atsargų straipsnyje.**

Šiuo atveju sąnaudos bus registruojamos gavus paslaugų atlikimą patvirtinantį apskaitos dokumentą.

UŽSTATAS PAGAL TURTO NUOMOS SUTARTĮ

Kaip apskaityti **sumokėtą užstatą** („depozitą) pagal turto nuomos sutartį **?**

2 VAS „Balansas“ VIII skyr., 28 punktas

Kai pagal turto nuomos sutarties sąlygas nuomininkas privalo sumokėti nuomotojui užstatą kaip garantiją įsipareigojimų tinkamam įvykdymui užtikrinti ir kuris vėliau galės būti įskaitomas kaip turto nuomos mokestis už paskutinį nuomos mėnesį/mėnesius arba grąžinamas nuomininkui, tai tokia sumokėta suma nuomininko apskaitoje **registruojama kaip <u>užstatas</u>.**

Balanse už atsargas ir paslaugas sumokėti užstatai parodomi **<u>atsargų straipsnyje</u>**.

PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

Kokia data registruoti **apmokėjimą įmonės banko kortele** už atskaitingo asmens pirktas prekes (pinigų rezervavimo banko sąskaitoje ar nurašymo) **?**

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ III skyr., 4 punktas

- Apmokėjimo už prekes data laikoma pinigų rezervavimo banko sąskaitoje data.

1) pinigų rezervavimo momentu:

D 244 Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos
K 279 Įšaldytos lėšos (−)

2) pinigų nurašymo momentu:

D 279 Įšaldytos lėšos (−)
K 271 Sąskaitos bankuose

3) kai darbuotojas pateikia įmonei pirkinio įsigijimą patvirtinančius dokumentus:

D 201 Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės
K 244 Iš atskaitingų asmenų gautinos sumos

VIRTUALI VALIUTA (1)

Kaip apskaitoje registruoti **virtualią valiutą** (bitcoin, etherium ir kitos) **?**

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“

Pagal vykdomų sandorių turinį ir ekonominę prasmę – **finansinis turtas**
Rekomenduojamos turto apskaitos grupės:

pinigų ekvivalentai
kai naudojama kaip atsiskaitymo priemonė už prekes ir paslaugas ir gali būti greitai iškeičiama į žinomas pinigų sumas

parduoti laikomas finansinis turtas
kai įsigyjama parduoti ar siekiant gauti pelno iš kainos svyravimų

Rekomenduojama balanse rodyti:

4 str. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

3. TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS (3.2)

VIRTUALI VALIUTA (2)

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 32 VAS „Tikrosios vertės nustatymas“, 22 VAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“, 6 VAS „Aiškinamasis raštas“

- Pirmą kartą apskaitoje registruojama įsigijimo savikaina (18 VAS V skyr. 24-27 punkt.)
- Ūkinės operacijos užsienio valiuta įvertinamos pagal įsigijimo dienos valiutos kursą (22 VAS, 4 punkt.)
- Sudarant finansines ataskaitas įvertinama tikrąja verte (18 VAS VII ir X skyr.) ir taikomas tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursas (22 VAS IV skyr.)
- Aiškinamajame rašte visos (išskyrus labai mažas) įmonės atskleidžia:

  apskaitos politikos dalyje – pasirinktus įvertinimo būdus ir metodus (6 VAS 28.2 punkt.),
  pastabų dalyje – duomenys apie finansinį turtą įvertintą tikrąja verte (6 VAS 36.1 punkt.)
- Aiškinamajame rašte vidutinės, didelės ir viešojo intereso įmonės papildomai atskleidžia papildomus duomenis apie finansinį turtą (65.1 ir 65.5punkt.)

VIRTUALI VALIUTA (3)

Kaip apskaitoje registruoti **virtualios valiutos gamybą ?**

Kai įmonė dalyvauja virtualios valiutos vienetų kūrimo sistemoje, kurioje negalima numatyti kiek ir kada jų bus pasigaminta, apskaitoje turėtų būti:

- virtuali valiuta registruojama tik tada, kai pagal dalyvavimo jos kūrimo sistemoje taisykles įmonė **įgyja teisę** gauti pinigus ar kitą finansinį turtą. (18 VAS 24 punkt.)
- virtuali valiuta registruojama **tikrąja verte**, kuri nustatoma pagal aktyvioje rinkoje skelbiamą kainą (32 VAS) ir kartu pripažįstamos tokio pat dydžio finansinės veiklos pajamos.
- kadangi įmonės patiriamos pastovios išlaidos nepriklauso nuo įsigyto virtualios valiutos kiekio, todėl **visos patiriamos išlaidos iš karto pripažįstamos sąnaudomis**.

VIRTUALI VALIUTA (4)

Kaip apskaityti virtualios valiutos **pardavimą** ir **atsiskaitymus virtualia valiuta ?**

Kai virtuali valiuta **perleidžiama** (parduodama) už įprastinę arba kitą valiutą:

- apskaitoje nurašoma virtuali valiuta, užregistruojami gauti pinigai ar kita valiuta ir sandorio rezultatas, t. y. pelnas arba nuostolis.

Kai virtualia valiuta šalių susitarimu **atsiskaitoma už prekes** (paslaugas):

- pirkėjo apskaitoje nurašoma virtuali valiuta, registruojamos gautos prekės (paslaugos) ar kitas turtas ir sandorio rezultatas, t. y. pelnas arba nuostolis,
- pardavėjo apskaitoje registruojama virtuali valiuta visa sandorio suma ir pripažįstamos pajamos ir jei privaloma PVM.

FINANSINIS TURTAS – ĮSIGYTOS AKCIJOS (1)

Kokia verte finansinėse ataskaitose parodomos įsigytos **kitų įmonių akcijos** (pajai) **?**

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“

- Kitų ūkio subjektų išleisti VP, kurie įsigyjami siekiant gauti ekonominės naudos, sudarant finansines ataskaitas vertinami **tikrąja verte** (18 VAS 8 punkt. ir 32.1 punkt.)

TAIKOMA

a) akcijoms, pajams, investiciniams vienetams ir kt. parduoti laikomam finansiniam turtui (18 VAS 4.4 punkt.)

d) balanse parodomiems kaip ilgalaikis finansinis turtas arba trumpalaikės investicijos (18 VAS 5 punkt.)

NETAIKOMA

- patronuojamųjų įmonių akcijoms (16 VAS)
- asocijuotųjų įmonių akcijoms (15 VAS)

FINANSINIS TURTAS – ĮSIGYTOS AKCIJOS (2)

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“

IŠIMTIS

Parduoti laikomos investicijos į vertybinius popierius, kurių **kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir tikrosios vertės negalima nustatyti**, finansinėse ataskaitose turi būti įvertinamos **įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo sumą**.* (18 VAS, 33 punkt.)

* Finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo tikroji vertė gali būti nustatoma pagal 32-ąjį verslo apskaitos standartą „Tikrosios vertės nustatymas“. (18 VAS 50–51 punkt.)

FINANSINIS TURTAS – GAUTINOS SUMOS (1)

Kaip apskaitoje registruoti gautinų sumų (reikalavimo teisių) **perleidimą ir įsigijimą?**

18VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ V skyr. 24-27punkt., IX skyr. 38-44 punkt.

Perleidus reikalavimo teises,

nurašoma gautina suma, registruojamas sandorio rezultatas (pelnas arba nuostolis), pvz.:

D 271 Sąskaitos bankuose
D 681 Kitos finans. ir investic. v. sąnaudos
K 241 Pirkėjų skolos

Įsigijus reikalavimo teises,

registruojama gautina suma; įsigijimo savikaina nustatoma pagal sumokėtą arba mokėtiną pinigų sumą ar kito perduoto turto vertę, pvz.:

D 244 Kitos gautinos sumos
K 271 Sąskaitos bankuose

kai gaunami pinigai ir jų suma didesnė,

D 271 Sąskaitos bankuose
K 244 Kitos gautinos sumos
K 581 Kitos finans. ir investic. v. pajamos

FINANSINIS TURTAS – GAUTINOS SUMOS (2)

Kaip **finansinėse ataskaitose** parodomos gautinos sumos (pirkėjų skolos, paskolos) **?**

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, VII skyr. *Paskesnis finansinio turto įvertinimas*

Gautinų sumų įvertinimo būdai FA:

- Jei nustatytas ilgas grąžinimo terminas – **amortizuota savikaina,** gaunama taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

  (18 VAS 32.2 punkt.)

- Jei grąžinimo terminas nėra ilgas ir apskaičiuotų palūkanų metodo poveikis yra nereikšmingas – **įsigijimo savikaina**, atėmus **vertės sumažėjimo** sumą.

  (18 VAS 34 punkt.)

FINANSINIS TURTAS – GAUTINOS SUMOS (3)

Kada **nurašomos** gautinos sumos (pirkėjų skolos, paskolos) **?**

18 VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ XII skyr.*Finansinio turto nuvertėjimas* (55-62p.), IX skyr. *Finansinio turto ir finansinio įsipareigojimo nurašymas (38-44 punkt.)*

1) jei **tikėtina** (abejojama), kad įmonė neatgaus gautinos sumos arba jos dalies, pripažįstamas nuostolis dėl vertės sumažėjimo (18 VAS 57 punkt.)

D 6309 Turto vertės sumaž. sąnaudos
K 2419-2449 Gautinų sumų vertės sumaž.(–)

2) jei atgaunama abejotina skola:

D 271 Sąskaitos bankuose
K 2410-2440 Gautinų sumų vertė ir

D 2419-2449 Gautinų sumų vertės sumaž.(–)
K 6309 Turto vertės sumaž. sąnaudos

3) kai gautina suma tampa **beviltiška** (nesitikima atgauti), ji nurašoma (18 VAS 38 punkt.)

D 2419-2449 Gautinų sumų vertės sumažėjimas (–)
K 2410-2440 Gautinų sumų vertė

TRUMPA PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (1)

Kas turi būti parodyta ataskaitos **3 str.** ***Įsigytos atsargos ir sunaudoti ištekliai*** **?**

3 VAS „Pelno (nuostolių) ataskaita“ VI skyr. 29 punkt.

Įsigytų atsargų ir sunaudotų išteklių straipsnyje parodoma **per ataskaitinį laikotarpį**

1) **pirktų atsargų vertė** (pirkimai)**:**

- žaliavų, medžiagų ir komplektavimo detalių įsigijimo savikaina,
- pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina

- **atėmus grąžinimus**

2) **gamybos, prekybos ar paslaugų įmonės veiklą užtikrinančių** materialinių išteklių sąnaudos *pagal įmonės apskaitos politiką***:**

- elektros, šiluminės energijos, dujų, kuro,
- turto nuomos, eksploatacijos, remonto, apsaugos,
- biuro, reklamos, apskaitos, teisės
- kitos **įmonės apskaitos politikoje numatytos** su pagrindine įmonės veikla susijusios.

TRUMPA PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (2)

Kas turi būti parodyta ataskaitos **4 str.** ***Atsargų likučio pokytis*** **?**

3 VAS „Pelno (nuostolių) ataskaita“ VI skyr. 30 punkt.

Atsargų likučio pokytis apskaičiuojamas pagal balanso B.1. str. *Atsargos* duomenis:

Atsargų likučio balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio <u>pabaigoje</u>

–

Atsargų likučio balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio <u>pradžioje</u>
(praėjusio laikotarpio pabaigoje)

<u>Nepriskiriama:</u>

- Sumokėti avansai ir užstatai
- Ilgalaikis turtas skirtas perparduoti

ATLYGIS DARBUOTOJAMS (1)

Kaip registruoti apskaitoje darbuotojo darbo užmokestį, GPM ir įmokos Sodrai, kai sudaroma ***darbo keliems darbdaviams sutartis*** pagal **DK 96–99 str. ?**

31 VAS „Atlygis darbuotojui“ nuostatos nesikeičia

- Atlygio darbuotojui ir susijusių įmokų **<u>sąnaudas pripažįsta kiekviena įmonė</u>** (A ir B) atskirai atsižvelgdami į darbo laiką, kurį jiems dirbo šis darbuotojas :

<u>Pirmas darbdavys (A)</u>

D 6304 Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos **(A)**

K 4480 Mokėtinas darbo užmokestis

K 4482 Mokėtinos Sodros įmokos

K 4483 Mokėtinos GF įmokos

<u>Antrasis darbdavys (B)</u>

D 6304 Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos **(B)**

K 4480 Mokėtinas darbo užmokestis

K 4482 Mokėtinos Sodros įmokos

K 4483 Mokėtinos GF įmokos

ATLYGIS DARBUOTOJAMS (2)

Kadangi darbdavio funkcijas, susijusias su darbuotojo pajamų apmokestinimu, socialinio draudimo ir kitų įmokų už šį darbuotoją sumokėjimu, informacijos apie jį pateikimu **atlieka pirmasis darbdavys**, o kiti darbdaviai pirmajam darbdaviui privalo kompensuoti šias išlaidas pagal jų sudarytą susitarimą ir atsižvelgdami į darbo laiką, kurį jiems dirbo šis darbuotojas, apskaitoje, *atsižvelgiant į įmonių apskaitos politiką*, gali būti registruojama :

Pirmas darbdavys (A)

D 2446 Kitos gautinos sumos – iš antrojo darbdavio (B)
K 4494 Kitos mokėtinos sumos – už antrąjį darbdavį (B)

arba K 4481 Mokėtinas GPM
K 4482 Mokėtinos Sodros įmokos
K 4484 Mokėtinos GF įmokos
K 4486 Mokėtinos PSD įmokos

Antrasis darbdavys (B)

D 4481 Mokėtinas GPM
D 4482 Mokėtinos Sodros įmokos
D 4483 Mokėtinos GF įmokos
D 4486 Mokėtinos PSD įmokos
K 4489 Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai pirmam darbdaviui (A)

arba K 4494 Kitos mokėtinos sumos – pirmam darbdaviui (A)

ATLYGIS DARBUOTOJAMS (3)

Ar privaloma sudaryti kaupinius **išeitinėms išmokoms**, kurias įmonė privalo išmokėti pagal Darbo kodekso 56 straipsnį į pensiją išeinantiems darbuotojams **?**

31 VAS "Atlygis darbuotojui" VII skyr. *Išeitinės išmokos* (51-54 punkt.)

Išeitinės išmokos, kurias įmonė privalo išmokėti išeinantiems į pensiją darbuotojams pagal Darbo kodekso 56 straipsnį „Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių" nėra susijusios su ekonominės naudos teikimu ateityje, todėl neturėtų būti kaupiamos.

Šios išeitinės išmokos apskaitoje registruojamos, kai priimamas sprendimas nutraukti darbo santykius su darbuotoju pagal Darbo kodekso 56 straipsnį.

DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI (1)

Kaip registruoti apskaitoje įvykius, kai patirtus nuostolius atlygina draudikas **?**

12 VAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ VII skyr., 37 punkt.

1 atvejis. Draudimo bendrovė už sugadinto automobilio remontą sumoka remonto įmonei, o ne automobilio savininkei. Pagal remonto įmonės PVM sąskaitą faktūrą automobilio savininkė turi sumokėti ne visą sumą, o tik pridėtinės vertės mokestį.

- Kadangi **įmonė remonto išlaidų nepatyrė**, tai ir jos apskaitoje nei remonto sąnaudos, nei jų kompensacijos neregistruojamos.
  Kai įmonė privalo sumokėti PVM, apskaitoje registruojama PVM suma:

  D 2441 Gautinas PVM arba

  D 6308 Veiklos mokesčių sąnaudos (jei įmonė neturi teisės į PVM atskaitą)

  K 4430 Skolos tiekėjams (remonto įmonei)

DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI (2)

2 atvejis. Įmonei priklausantis pastatas nukentėjo nuo audros. Pagal turto draudimo sutartį šio pastato remonto išlaidų **kompensaciją gauna įmonė**.

- Kadangi **įmonė patyrė pastato remonto išlaidų**, jas turi sumažinti kompensacijos suma. Jei kompensacija yra didesnė už remonto išlaidas, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Apskaitoje registruojama patirtos pastato remonto išlaidos ir gauta kompensacija:

1) D 6301 Remonto ir eksploatacijos sąnaudos

D 2441 Gautinas PVM (kai įmonė turi teisę į PVM atskaitą)

K 4430 Skolos tiekėjams (už pastato remonto darbus)

2) D 271 Sąskaitos bankuose (gauta draudimo įmoka)

K 6301 Remonto ir eksploatacijos sąnaudos

K 5401 Kitos pajamos (jei draudimo išmoka viršija remonto išlaidas)

DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI (3)

3 atvejis. Įmonei priklausantis pastatas nukentėjo nuo audros. Pagal turto draudimo sutartį šio pastato remonto išlaidas kompensuos draudimo įmonė, tačiau pastato naudingas savybes atkuriantis **remontas bus atliekamas tik ateityje**.

- Sudarant FA pastato balansinė vertė turėtų būti mažinama jo nuvertėjimo suma.

  Apskaitoje registruojami patirti nuostoliai (pastato vertės sumažėjimas):

  D 6309 Turto vertės sumažėjimo sąnaudos
  K 1219 Pastatų ir statinių vertės sumažėjimas (–)

- Atlikus remontą, apskaitoje turėtų būti mažinamas pastato vertės sumažėjimas:

  D 1219 Pastatų ir statinių vertės sumažėjimas (–)
  D 2441 Gautinas PVM (kai įmonė turi teisę į PVM atskaitą)
  K 4430 Skolos tiekėjams (už pastato remonto darbus)

- Gavus draudimo išmoką, apskaitoje turėtų būti mažinami patirti nuostoliai:

  D 271 Sąskaitos bankuose (gauta draudimo įmoka)
  K 6309 Turto vertės sumažėjimo sąnaudos

INFORMACIJOS ŠALTINIAI

Teisės aktų registras **www.e-tar.lt**

- Teisės aktai dėl priimtų VAS ir VAS pakeitimų

Tarnybos interneto tinklapis **www.avnt.lt/veiklos-sritys/apskaita/**

- VAS
- VAS metodinės rekomendacijos
- Pavyzdinis sąskaitų planas
- Finansinių ataskaitų formos *excel f*ormatu
- VAS pristatymai (konsultacijų skaidrės)
- DUK

Tarnybai klausimus galima pateikti:

www.avnt.lt/Klausimai-ir-Pasiulymai/

arba žodžiu telefonu (8 5)212 5464